

**Paperera Río Ana, SA,
ha estat desmantellada
per complet.**

VICENTE A. JIMENEZ

MIL MILIONS DE PESSETES, DE CASTELLÓ A BARCELONA (1a. PART)

La gran estafa de les papereres

Un aristòcrata barceloní, un ex-directiu del grup paperer Sarrió, un antic advocat del franquisme i diferents ex-dirigents del PCE i de CCOO, de Castelló s'han donat la mà en una gran trama fraudulenta que ha deixat sense indústria Borriana, a la Plana Baixa, i 150 treballadors al carrer. És una operació d'alta estafa que podria rondar els mil milions de pessetes.

Ismael López

La Paperera Río Ana, SA, de Borriana, la Plana Baixa, era propietat dels seus treballadors. L'havien adquirida en pública subhasta, i van constituir una Societat Anònima Laboral, SAL, amb accions nominatives. Al desembre de 1986, però, el pressupost s'acaba i comencen els problemes. Octavio Nadal, gerent del grup que també engloba Nuevas Papeleras de Borriana, SA, presenta als treballadors una oferta de compra procedent de «dos cavallers de Barcelona», interessats a invertir milionàriament en el replotament de la paperera.

Un és Roberto González Hertogs; l'altre soci, Jesús Fontecha de Caso. Tots dos arriben en nom del Barna Consulting Group, una assessoria empresarial situada al número 87 de la carretera d'Esplugues a Barcelona. El 5 de febrer de 1987, el tracte queda tan-

cat amb una oferta ideal. Els nous propietaris invertirien cinc-cents milions de pessetes per al desenvolupament tecnològic de l'empresa en un període de sis anys, mantindrien la plantilla i garantirien una indemnització, en cas d'acomiadament, d'un milió i mig de pessetes. Confiats en els seus nous caps, els empleats del Río Ana firmen el tracte i comencen a treballar a tota marxa, sense deixar que les màquines s'aturaren els caps de setmana. Tot seria un simple engany de considerables dimensions.

L'entrada i compra en Río Ana dels nous propietaris, només els exigia un ridícul desembossament: trenta milions de pessetes a pagar en dues lletres. La maquinària de l'entitat ja posseïa un valor superior als 125 milions.

Quan arriba el dia d'amortitzar la primera lletra, de 15 milions de pessetes, Roberto González i el seu soci notifiquen no disposar de fons per al pagament. Era el 31 de desembre de 1987.

Aleshores, s'acorda ajornar els pagaments en sis noves mensualitats de quatre milions i mig de pessetes. Les primeres lletres es van cobrar a empentes i rodolons; la penúltima, després de ser protestada i l'última, quan l'empresa ja és tancada per suspensió de pagaments. Els que anaven a invertir 500 milions de pessetes en Río Ana, SA, a penes cobreixen els 30 milions de la baixíssima compra. Segons fonts jurídiques dels treballadors, totes es van fer efectives amb fons extrets de la mateixa societat.

Ara, una querella presentada pels antics propietaris de Río Ana pesa sobre Roberto González Hertogs. La procuradora de Castelló, Eva Maria Pesudo, basa els delictes comesos per Roberto González en la Llei d'Enjudiciament Criminal i en el seu escrit declara que González Hertogs —«persona que s'havia presentat com a expert en el negoci de paper i de gran solvència econòmica»— es va compro-

metre a realitzar importants inversions en les entitats mercantils per a capitalitzar-les, «sota l'aparença d'un contracte de venda». Un contracte atípic que és l'origen d'una escabrosa estafa.

Història d'un delictes

Durant 1987 la fàbrica va funcionar perfectament. Però a partir d'aquest any la seua activitat comença, inesperadament, a frenar-se. Al gener, i sense motiu aparent, les màquines s'aturen més d'una vegada; al març, només es treballa un parell de setmanes; a l'abril, a penes dotze dies; al maig, igual. Fins arribar, sorprenentment, la tan temuda suspensió de pagaments el mes de juliol.

L'empresa només havia estat en mans dels seus nous consellers un any i mig, temps suficient per a la més completa bancarrota. Un cúmul d'irregularitats i curioses operacions comercials envolten la política empresarial de Roberto González Hertogs i Jesús Fontecha de Caso.

Al març, hi havia comandes de paper per a quatre mesos de producció, que no poden elaborar-se per l'absoluta inexistència de primera matèria. La fàbrica, que ha servit, gràcies a la seues especialitats de color, a la Casa de la Moneda o el Bonolotto, canvia, irracionalment, de mètodes i la seua plantilla rep l'estranya ordre d'elaborar, només, paper blanc en un mercat completament saturat.

Les màquines que es trenquen ja no es reparen. Una moderna caldera de

AL JUZGADO DE INSTRUCCION NUMERO UNO

EVA MARIA PESUDO ARENOS, Procuradora de los Tribunales y de FELIX ANDREU GONZALEZ, y otros, según consta acreditado en el escrito de querrela presentado el día 28 de Julio de 1.988, que fué repartida a este Juzgado y en trámite todavía de despacharse, contra Roberto González Hertogs y las personas que resultaren responsables, ante el Juzgado comparece y como mejor en derecho proceda: DICE:

Que, habiendo tenido conocimiento mis representados de hechos nuevos que desconocían en la fecha en que se presentó la querrela y cuya comprobación nos llevaría a la certeza del delito que perseguimos, por medio del presente se solicita la ampliación de la citada querrela en la forma siguiente:

En cuanto a su apartado tercero la querrela deberá dirigirse además contra Da ROSA MARIA PEIRO SALVADOR vecina de Hospitalet; Avda Torrent Gornal nº 45 y las personas responsables de la entidad mercantil PHYTO MEDICATRIX S.A., cuyo domicilio social se encuentra en Gavá, calle santa Creu de Calafell nº 137-39-2ª.

En cuanto al apartado cuarto se amplía con la siguiente relación circunstanciada.- En escritura pública ante don Xavier Roca Ferrer, notario de Barcelona, el día 11 de Julio de 1.988, el Sr. González Hertogs vendió todas las fincas que eran patrimonio de nuevas Papele- ras de Burriana y de las que hay constancia en el escrito de querrela a Dª Rosa Maria Peiró Salvador, que actuaba en representación de PHYTO MEDICATRIX S.A., por el irrisorio precio de DIEZ MILLONES DE PESETAS, pero además con el compromiso de pagar los citados diez millones con letras de cuatrocientas mil pesetas mensuales, que comenzarían a abonarse en el mes de Diciembre de 1.989.

Estos hechos cuyo conocimiento ha llegado a mis

Era la indústria més important de Borriana.

La querrela es dirigeix també a Rosa María Peiró de Phyto Medicatrix, SA.

vapor, que funcionava perfectament, es desmantella per a pagar extres endarrerides. La caldera, que diuen que la venen per inservible, acaba aterrant a Hondures. L'antic secretari i gerent de Papereres de Borriana, SA, Octavio Nadal, un dels homes que van portar els nous propietaris, va garantir el seu muntatge a Amèrica. Una altra màquina en bon estat acabaria a Barcelona.

El dimarts 19 de juliol d'enguany, l'empresa dirigida per Roberto González Hertogs va presentar suspensió de pagaments davant el Jutjat número 3 de Castelló. La paperera Río Ana de Borriana tenia, durant aquests dies, comandes d'elaboració per un total de 971 tones. Incomprensiblement, els seus últims propietaris no van comprar ni una bala de paper.

«Personalment, estic conveçuda que des del primer dia es va preparar una estratègia d'enfonsament», opinava

Empar Gualberto, advocada dels treballadors i antics propietaris. «Realment, les societats no estan en suspensió de pagaments, sinó en plena fallida», afegia. Des que Roberto González i Jesús Fontecha van dirigir Río Ana, SA, «els deutes es van quadruplicar —afirma CCOO de Borriana—. Quan la van comprar la pèrdua era d'uns 130 milions. La suspensió arribava amb un saldo negatiu d'uns 500 milions. Hem perdut mig milió al dia».

L'endeutament de la paperera ha estat astronòmic. I la descapitalització

regulació d'ocupació que va deixar la plantilla amb 38 treballadors menys. Els 38 salaris tampoc van poder compensar l'important volum de deutes i crèdits bancaris encara pendents. A més d'una amplíssima cohort de proveïdors que encara esperaven cobrar —la gran paperera Torras Hostench espera rebre 60 milions de pessetes—, el Banc de Sabadell, la Banca Castro, la Jover i el Banco de Crédito y Ahorro demanen al voltant d'uns 140 milions de pessetes contra Río Ana, SA. N'hi ha prou amb una calculadora de mà

L'11 de juliol, vuit dies abans de presentar la suspensió de pagaments, en el registre de la propietat de Nules, on es registra Borriana, tots els solars propietat dels treballadors i del grup paperer apareixien inscrits a un nou propietari: la societat catalana Phyto Medicatrix, de Gavà i un vell conegut de la paperera, Jesús Fontecha de Caso, delegat de la Phyto.

Fontecha no havia fet una altra cosa que comprar al seu soci a Barna Consulting i a Río Ana, Roberto González, els solars per l'irrisori preu de deu milions de pessetes, però, a més, amb el compromís de pagar-los amb lletres de 400.000 pessetes mensuals a partir de desembre de 1989, segons consta en la querella, ara ampliada a Rosa María Peiró Salvador, a qui Fontecha de Caso havia atorgat poders de la Phyto Medicatrix, «perquè pugui comprar a la firma Nuevas Papeles de Borriana, SA finques propietat d'aquesta, pel preu i en les condicions que concerta...». Condicions que, lògicament, només va poder concertar Roberto González.

El preu real dels terrenys arriba als quatre-cents milions de pessetes. Quaranta vegades més del preu que s'ha pagat per ells. «Això demostra —s'assenyala en l'ampliació de la querella— la maniobra realitzada pels querellats per a desfer-se dels treballadors i dels legítims propietaris de l'empresa». Curiosament, la Phyto Medicatrix figura inscrita en el Registre Mercantil de Barcelona (per dos matrimonis aliens, en principi, a aquesta troca especulativa) el mateix mes que Roberto González, després de possibles falsificacions documentals i canvi il·legal d'estatuts, assumirà la presidència de Río Ana i li atorgarà poders a Jesús Fontecha.

També, curiosament, no hi ha constància en el Registre del transvasament de poders de les dues parelles a Fontecha de Caso. L'activitat de Phyto Medicatrix, SA no deixa de ser estranya. El seu objecte és «la comercialització i venda d'especialitats fisioterapèutiques».

L'empresa no podrà tornar a funcionar i les seues finques han desaparegut abans que passaren a engrossir l'actiu de la suspensió de pagaments. Si la Phyto Medicatrix ven a tercers, el viatge especulatiu pot perdre's. Una complicadíssima trama ha fet possible la gran estafa de les papereres. Mil milions de pessetes amb noms propis que esquitxen rellevants personatges de la vida pública castellonenca.

Pròxim capítol: «La saga de Castelló.» □

Barna Consulting Group, SA, quarter general de Roberto González Hertogs.

total. Dels 500 milions que els representants del Barna Consulting Group van prometre invertir-hi, només en van desembossar 26. Segons consta en la querella contra el barceloní Roberto González, a l'operació «no se li pot donar un altre valor que no siga el de ficció». La plantilla de Río Ana ho va entregar tot «pel simple valor d'uns 26 milions de pessetes, quantitat totalment irrisòria i que demostra l'engany a què van ser sotmesos», afegia.

Una empresa de Gavà

El Consell del grup Nuevas Papeles de Borriana, SA, ha acabat el saldo empresarial amb importants descoberts a la Seguretat Social, amb forts impagats fiscals a Hisenda i sense entregar als treballadors ni un duro dels seus salaris de maig, juny i l'extra d'estiu. El total salarial pendent és de 30 milions de pessetes. ¿On són aquests diners?

La progressió creixent dels deutes anteriors va ser alleujada per González Fontecha a través d'un expedient de

per arribar a la conclusió que els consellers de Río Ana han pogut despistar uns mil milions de pessetes.

Però, no s'acaba aquí la història. Fins ara, només es tractaria d'una estafa empresarial de rutina que ha deixat al carrer 116 treballadors i que ha acabat amb l'única indústria important de Borriana, on ja no queden més papereres. Darrere del desmantellament salvatge d'una empresa-sector i un poble, s'amaga una multimilionària jugada especulativa. La compra dels terrenys del grup paperer pels seus mateixos propietaris. És a dir, una autovenda.

La plantilla de Río Ana temia que el veritable objectiu final de González Hertogs-Barna Consulting foren els solars de les papereres. Trenta mil metres quadrats de terrenys en zona de qualificació urbanitzable per a sis plantes i amb un pou d'aigua que, segons tècnics de l'Irida, pot considerar-se entre els millors del país. Només en plusvàlua municipal, els terrenys han de tributar al municipi de Borriana prop de 40 milions de pessetes.